

Het rechtvaardigend geloof - door ds. A. Kort

Bron: Refdagblad 19 mrt 2015 - tekst Jan van 't Hul, Anton Dommerholt



Pastorie en kerk van de oud gereformeerde gemeente in Nederland te Krimpen aan den IJssel, de gemeente van ds. A. Kort. De predikant wilde zelf liever niet op de foto.

Eind 2012 zag het boek "Wedergeboorte of schijngeboorte" het licht, van de hand van de oud gereformeerde predikant ds. A. Kort. Daarin vergeleek hij „de Bijbelse bloedtheologie met de filosofische embryotheologie.” De prediking in vooral de afgescheiden kerken zou zijn afgeweken van de leer der Reformatie.

Deze week verschijnt het vervolg: "Het rechtvaardigend geloof". Ds. Kort schreef het „met het oog op de zorgelijke ontwikkelingen van onze tijd.”

Met name in enkele kerkelijke bladen riep ds. Korts eerste publicatie veel kritische reactie op, onder meer in de organen De Saambinder (weekblad van de Gereformeerde Gemeenten) en De Wachter Sions (weekblad van de Gereformeerde Gemeenten in Nederland).

Uw boek zou gezorgd hebben voor polarisatie. Hoe kijkt u op die kritiek terug?

„Met verdriet. Het was een heftige periode, maar ik heb al met al meer positieve dan negatieve reacties ontvangen. De Bijbel benoemt eerlijk de zonden van Gods knechten, zoals Mozes, David en Petrus. Ik heb veel achting voor oude schrijvers, maar sommigen zijn kennelijk boven alle kritiek verheven.”

Zou u, alle reacties overziende, uw eerste boek ánders van toon hebben geschreven?

„De toonzetting was te zeer verontwaardigd. Dat heb ik in "Het rechtvaardigend geloof" willen vermijden. Dit tweede boek is bedaarder van toon. Maar ik kan mijn gevoelens nu eenmaal niet stilleggen. Als er over mijn God en Koning verkeerde dingen worden gezegd, en als er afwijkingen van de Bijbelse leer en van de leer van de reformatoren worden verkondigd, dan verontwaardigt mij dat wel.”

Wat is de essentie van "Het rechtvaardigend geloof"?

„Wedergeboorte, in de betekenis van levendmaking, is vrucht en verzegeling van het ware zalmakende geloof. Een mens wordt wedergeboren en gerechtvaardigd door het geloof. Wie wedergeboren is, die gelooft. En wie niet is wedergeboren, die gelooft dus niet. Geloof, rechtvaardigmaking, wedergeboorte, vernieuwing en verzegeling kunnen niet van elkaar worden losgemaakt, zijn niet te scheiden – lees de kanttekening bij Efeze 1:13. Dat doet de nieuwe leer van onze dagen wel. Die maakt van al die stukken aparte belevingen en verdraait daarmee de Schrift. Maar dat hebben Calvijn en de Heidelbergse Catechismus ons niet geleerd.”

Wat mag dat zijn, de nieuwe leer van onze dagen?

„De theologie die in afgescheiden kerken de laatste honderd jaar meer en meer wordt verkondigd. De Reformatie leerde de rechtvaardigmaking van de goddeloze, maar daar wordt meer en meer de rechtvaardigmaking van de wedergeborene van gemaakt. We moeten dus terug naar de leer van de Reformatie, want alleen vijanden worden met God verzoend. Er worden geen wedergeborenen met God verzoend. Met die leer blijft de mens zijn zaligheid in zichzelf zoeken, in zijn ervaringen of eigen werken, in veronderstellingen of inbeeldingen, in bevindingen, kenmerken of gevoeligheden. De grondslag ligt in het geloof, niet in persoonlijke gewaarwordingen of ervaringen. Christus moet centraal staan, niet de christen met zijn bevindingen. Christus is de enige Weg tot de zaligheid, en alles buiten de kennis van Hem is geen leven. Velen veronderstellen een kind van God te zijn, terwijl men nooit is afgesneden van de eigen werken. Er is geen derde weg. Het is mij wel verweten dat ik een derde weg zou

leren, maar dat is zeer onterecht. Je hoort mensen zeggen dat ze niet in Christus zijn, maar dat ze ook niet meer bij de goddelozen horen. We worden dus wel overboord gegooid, maar houden toch het hoofd boven water. Nee, dan zitten we op een weg die niet goed is.”

Waar wordt volgens u nog wel recht gepreekt?

„Ik kan niet over ieders consciëntie oordelen, wil ook geen kerken of ambtsbroeders aanklagen, maar we hebben met elkaar wel met vele boeleerders geboeleerd. Het gaat erom dat de drie stukken gepreekt worden, ellende, verlossing en dankbaarheid. En als er dan over de verlossing gesproken mag worden, dan is dat ook een volledige verlossing, dan is er volledige zekerheid des geloofs. Als dat geloof er is, mag de zondaar ook niet langer twijfelen. We mogen het niet opnemen voor de twijfel, want ik wéét dat mijn Verlosser leeft, zegt Job. Als de Heere genade schenkt, is de zondaar weggeroepen uit de duisternis en gebracht tot het wonderbare licht, om zodoende de deugden Gods te verkondigen. Genade maakt een mens niet groot, maar genade maakt God groot. Christus moet wassen en ik minder worden. Wij worden nooit vrome en bekeerde mensen, we moeten van ons voetstuk af en vergeving van zonden ontvangen door het bloed van Christus en het kruis op Golgotha.”

Ds. Kort noemt John Bunyan als een van zijn voorbeelden. „Bunyan beschrijft hoe Christen in de stad Verderf wordt wakker geschud in zijn geweten, door het functioneren van de wet en door de overtuiging van Gods Geest. Hij ontwaakt. Plotseling ziet Christen het grote gevaar waarin hij zich bevindt. Hij wordt gearresteerd, neergeveld, zijn hart wordt verslagen, ja verbijsterd, en zijn ogen worden geopend voor zijn toestand. En dan zie je hem onderweg gaan, op zoek naar verlossing, naar behoud.”

In uw onderzoek staan de Bijbel, de kanttekeningen en de belijdenisgeschriften centraal.

U wilt een citatenoorlog voorkomen?

„Om te voorkomen dat we het weer over oudvader A. of over oudvader B. gaan hebben. We komen er niet verder mee door maar te blijven zeggen: Die zegt dit en die zegt dat. Daar komt geen einde aan. Waar het om gaat is dit: Wat zegt Gods Woord? Ook heb ik gebruikgemaakt van de werken van Calvijn en Luther. Slechts incidenteel citeer ik een oudvader. De Bijbel is onze enige bron en ik kan en mag aan andere bronnen geen Bijbels gezag toekennen. Als andere bronnen over de Bijbel gaan heersen, ontstaat er ruimte voor allerlei dwalingen. De ware godsdienst is gegrond op het Woord van God en het geloof in de beloften is daarvan een wezenlijk onderdeel.”

In 1997 verliet u de Nederlandse Hervormde Kerk en voegde u zich bij de Oud Gereformeerde Gemeenten in Nederland. Een kerkverband uit de Afscheiding, die u nu onder kritiek stelt. Hoe ziet u nu uw stap uit 1997?

„Mijn huidige kerkverband heb ik lief. De boeken die ik schreef, waren ook niet naar aanleiding van kritiek op de Oud Gereformeerde Gemeenten in Nederland. Ik achtte ze altijd in de lijn van de leer der oudvaderen. De kritiek ontstond door het beluisteren van een preek van een voorganger van buiten onze gemeenten die mij bij geval onder de aandacht werd gebracht. Ik had er geen besef van dat we in de kerken al zover bezijden de waarheid waren gekomen. Daarover was ik ontsteld. Vooral had ik er pijn over dat de vaderlandse kerk opgeheven dreigde te worden. Daartegen heb ik gewaarschuwd, mijn stem laten horen, en uiteindelijk zag ik geen andere weg dan de Hervormde Kerk te verlaten. Maar de Heere heeft mij er gevoelig voor gekastijd dat ik de kerk verliet die er toen nog was, dat ik Zijn vuur- en haardstede achter mij liet. Ik meende een geoorloofde weg te gaan, maar later heb ik er de pijn van gevoeld en heb ik Ledeboer leren verstaan. Ledeboer heeft de Hervormde Kerk nooit prijs willen geven en is blijven geloven dat God die kerk op Zijn tijd zou wedergeven.”

Begrijpt een eenvoudig kind van God ook wat u met uw boeken bedoelt?

„Dit is geen meditatief boek. Deze materie vraagt nu eenmaal wel de nodige voorkennis. Dit is, laten we zeggen, laagdrempelige wetenschap. Dit is theologie, waarbij ik wel heel duidelijk een handreiking heb willen doen aan zielen om de weg tot Christus te wijzen, om hun daarin onderwijs te geven.”

In dit tweede boek geeft u aan dat het geschreven is „in overleg” met de commissie van onderzoek van de Oud Gereformeerde Gemeenten in Nederland. Betekent dat ook: met instemming van?

„De vorige keer was er het verwijt dat ik mij buiten de orde had begeven. Vandaar dat ik mij nu vooraf tot mijn ambtsbroeders heb gewend. Overeind blijft natuurlijk dat ik, ondanks het overleg met de commissie van onderzoek, dit boek op persoonlijke titel heb geschreven. Als predikant heb ik de opdracht te waarschuwen tegen dwalingen. Dat is mijn roeping. Wat mij betreft, kan ik met iedereen door de tijd, maar ik moet straks alles wel persoonlijk voor God verantwoorden.”

U zou opnieuw verweten kunnen worden dat u verwarring teweegbrengt.

„Dat zou te betreuren zijn. Maar wat heeft Luther er niet voor over gehad om de Reformatie te bewerkstelligen. En Christus zegt Zelf dat Hij niet gekomen is om vrede te brengen maar het zwaard. Ik ben hier niet degene die onrust veroorzaakt, het is het Woord zelf dat deze beving teweegbrengt. Door mijn boodschap heb ik vijandschap ervaren onder eigen vrienden. Velen gingen van mij weg, maar de gunst Gods is erdoor vergroot.”

De verdeeldheid in bevindelijke kring zou kunnen toenemen. Wat is eraan te doen om dat te voorkomen?

„Ik zoek geen verwijdering, wil geen eenheid verbreken, wens geen scheurmaker te zijn. In mijn schrijven heb ik het behoud van kerk en wereld op het oog. Maar het gaat zoals het gaat, ik ben gedrongen om de waarheid te zeggen. Daarbij ben ik altijd van harte bereid om mij te verantwoorden. Als we leren dat God door de dwaasheid van de prediking zalig maakt hen die geloven, dan hoop ik dat Hij door de dwaasheid van mijn boek nog mensen tot ruimte zal doen komen. Misschien zijn vervolging en verdrukking wel nodig om in Nederland de Kerk bijeen te brengen, bijeen te voegen wat in waarheid bijeen hoort.”